

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาสมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 การวิจัยครั้งนี้ใช้สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ทั้งสิ้น จำนวน 207 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ระดับโรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม และ สุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ในแต่ละระดับโรงเรียน ได้จำนวนผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 108 คน และผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 44 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 152 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ตามเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างของตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, 608) และสรุปจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังตาราง 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ระดับโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ประถมศึกษา	155	108
ขยายโอกาสทางการศึกษา	52	44
รวม	207	152

ตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังนี้

1. ตัวแปรต้น เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ประสิทธิภาพการในการดำรงตำแหน่ง และ ระดับของโรงเรียน
2. ตัวแปรตาม เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหาร โรงเรียน ตามแนวความคิดของคุรุสภา ดังนี้
 - 2.1 สมรรถนะด้านหลักและกระบวนการบริหารการศึกษา
 - 2.2 สมรรถนะด้านนโยบายและการวางแผนการศึกษา
 - 2.3 สมรรถนะด้านการบริหารด้านวิชาการ
 - 2.4 สมรรถนะด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่
 - 2.5 สมรรถนะด้านการบริหารงานบุคคล
 - 2.6 สมรรถนะด้านการบริหารกิจการนักเรียน
 - 2.7 สมรรถนะด้านการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.8 สมรรถนะด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 2.9 สมรรถนะด้านการบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน
 - 2.10 สมรรถนะด้านคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็นแบบสอบถาม 2 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง และระดับของโรงเรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตัวเลือก (forced choice)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้วิจัยพัฒนาจากกรอบแนวคิดของคุรุสภา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ของไลเคิร์ต (Likert) โดยกำหนดคะแนนและความหมายของแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับ 1	หมายถึง	สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน
ระดับ 2	หมายถึง	สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน
ระดับ 3	หมายถึง	สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน
ระดับ 4	หมายถึง	สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน
ระดับ 5	หมายถึง	สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งมีประเด็นต่างๆ ดังนี้ 1) สมรรถนะด้านหลักและกระบวนการบริหารการศึกษา 2) สมรรถนะด้านนโยบายและการวางแผนการศึกษา 3) สมรรถนะด้านการบริหารด้านวิชาการ 4) สมรรถนะด้านการบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ 5) สมรรถนะด้านการบริหารงานบุคคล 6) สมรรถนะด้านการบริหารกิจการนักเรียน 7) สมรรถนะด้านการประกันคุณภาพการศึกษา 8) สมรรถนะด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ 9) สมรรถนะด้านการบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน และ 10) สมรรถนะด้านคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เพื่อให้เครื่องมือสมบูรณ์และมีคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ให้ครอบคลุมเนื้อหา ตามกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 แบบสอบถามคุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ ระดับของโรงเรียนและ แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 และแบบสอบถามคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาสมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยคำนึงถึงการใช้สำนวนภาษา ข้อคำถาม เพื่อความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างผู้ถามและผู้ตอบ
2. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบ มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
3. สร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับเนื้อหาของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะความเป็น มืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 และอยู่ภายในกรอบของนิยามศัพท์เฉพาะและเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงแล้วไปหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยให้ ผู้เชี่ยวชาญที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทและมีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาหาความเที่ยงตรงของเนื้อหาแบบสอบถาม แล้วปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
6. จัดทำแบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง
7. สร้างแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อหาแนวทาง การพัฒนาสมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหาร โดยใช้ประเด็นด้านสมรรถนะต่างๆ ในกรอบ แนวคิดของการวิจัย 10 ด้าน ดังนี้ 1) สมรรถนะด้านหลักและกระบวนการบริหารการศึกษา 2) สมรรถนะ ด้านนโยบายและการวางแผนการศึกษา 3) สมรรถนะด้านการบริหารด้านวิชาการ 4) สมรรถนะ ด้านการบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ 5) สมรรถนะด้านการบริหารงาน บุคคล 6) สมรรถนะด้านการบริหารกิจการนักเรียน 7) สมรรถนะด้านการประกันคุณภาพการศึกษา 8) สมรรถนะด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ 9) สมรรถนะด้านการบริหารการ

ประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน และ 10) สมรรถนะด้านคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามและรวบรวมไว้ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช เขต 2
2. ผู้วิจัยไปเก็บแบบสอบถามจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยไปสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 เพื่อหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะความเป็นมืออาชีพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview) ด้วยตนเอง จากผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จ และได้รับการยกย่อง โดยมีประกาศเกียรติคุณจากหน่วยงานต่างๆ ตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้กำหนดให้สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) นำแบบสอบถามมาพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วจัดระบบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science)

1. การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ของไลเคิร์ต (Likert) ของผู้ตอบแบบสอบถามให้คะแนนเป็นรายข้อ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

ระดับ 1	หมายถึง	สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน
ระดับ 2	หมายถึง	สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน
ระดับ 3	หมายถึง	สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน
ระดับ 4	หมายถึง	สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน
ระดับ 5	หมายถึง	สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

2. การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ตอบแบบสอบถามในช่วงใด แสดงว่า ระดับสมรรถนะการบริหารผู้บริหาร โรงเรียนเป็นแบบนั้น ทั้งนี้ ผู้วิจัยนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, 103) มีรายละเอียด ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.49	แสดงว่า	สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50 ถึง 2.49	แสดงว่า	สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50 ถึง 3.49	แสดงว่า	สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50 ถึง 4.49	แสดงว่า	สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.50 ถึง 5.00	แสดงว่า	สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

3. การวิเคราะห์แนวคิดและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

4. การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 7 ท่าน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured

Interview) และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในรูปแบบการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

สถิติที่ใช้สำหรับการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X})

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s.d.)

2. ค่าสถิติเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Consistency)

2.2 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha

Coefficient)

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน คือ ค่า t (t-independent)